Rok VI. Nr 267

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:
Na „Dziennik Pomorski" wraz z dodatkami „Rolnik", „Anioł Stróż", „Ognisko Domowe" i „Dodatkiem niedzielnym". — W ekspedycji miesięcznie 2.20 zł — z odnoszeniem 2.30 zł — w agencjach po za Chojnicami 2.30 zł — z odnoszeniem 2.45 zł — przez pocztę 2.54 zł — w ekspedycji kwartalnie 6,60 zł., przez pocztę już z odnoszeniem 7,62 zł — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w sakładzie, strejków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.
Pocztowe konto czekowe 201 032
Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.
Miejska Kasa Oszczędności, Chojnice.
Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski". Skryt. poczt. 33

Chojnice, piątek 19 listopada 1926 r.

Ogłoszenia:
Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 łamowej od wiersza petyt. lub jego miejsce 15 gr, na 3-ej stronie 6 łam. 25 gr, na 2-ej stronie 6 łam. 50 gr. Dla Wolnego Miasta to samo w guld. gdańskich. — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.
Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Tylko 2 występy **Sala Hotelu Engel** **Tylko 2 występy**

znakomitego światowej sławy halucynatora **BEN-ALI** Bliższe szczegóły w afiszach.

Sejm odroczony.

Konfiskaty — mimo, że dekret ma być wycofany. — Interwencja premjera Piłsudskiego. — Radość Niemców. — Polacy na niemieckim Śląsku głosowali inaczej — bo tam nie dotarła robota „sanacji". — Wrogowie nasi coraz zuchwalsi. Wieści z Meksyku i Chin. — Drobne wiadomości.

Po wypowiedzeniu się stronnictw co do budżetu, w której to sprawie za rządem opowiedział się jedynie Klub Pracy (6 posłów — a wśród nich są niektórzy niezdecydowani) sejm został odroczony na jakieś 10 dni.

Sprawę dekretu prasowego oddano komisji konstytucyjnej, która ma pertraktować z rządem. Mówią że rząd go nie przedłoży sejmowi, co zostałby unieważniony.

W dniu 16 bm. w godzinach popołudniowych, w czasie obrad sejmu, przybył do gmachu Sejmu Marsz. Piłsudski. Nie wszedł on jednak na salę obrad, jeno udał się do prywatnych apartamentów marsz. Rataja, gdzie odbył z nim 20 to minutową konferencję.

Jak słychać, w rozmowie tej poruszono przedewszystkiem sprawę dalszych losów dekretu prasowego ktory przed południem spadł był z porządku obrad izby.

Mówią. że ma być wydana ogólna ustawa dziennikarska także przez dekret. (Ciekawe, co z niej wyniknie ?)

Tymczasem dekret „działa". Skonfiskowana została „Gaz. Warsz. Poranna" za powtórzenie artyk. „Wiadomości Parafjalnych kościoła wszystkich świętych" p. t. Gdzie jesteśmy ? Dalej krakowski „Głos Narodu" za artykuł wstępny p. t. „Wobec klęski na Górnym Śląsku".

Również na podstawie nowego dekretu prasowego komisarjat rządu na miasto Łódź skonfiskował ostatni numer dziennika „Rozwój".

W Poznaniu na mocy ostatniego dekretu prasowego został skonfiskowany organ P. S. L. „Włościanin" za sprawozdanie ze zjazdu włościańskiego, na którym przemawiał poseł Witos.

I swoi nie wiedzą. Zapowiedź „wtajemniczonego„ „Głosu Prawdy", iż premjer Piłsudski jeszcze w ciągu wtorku zabierze głos w debacie parlamentarnej, okazała się zwyczajną plotką.

—

Niemcy się cieszą. W związku z wynikiem nie dzielnych wyborów na Górnym Śląsku „Koenigsberger Allgemeine Zeitung" pisze:

— Polacy otrzymali nareszcie pokwitowanie za represje polityczne przeciw Niemcom oraz zniszczenie gospodarki na Górnym Śląsku przez polską biurokrację. Tysiące renegatów poczuło znowu w sobie bicie serca niemieckiego i oddało głosy za Niemcami... Polacy byliby zdumieni z wyników, gdyby podobne głosowa nie miało dziś miejsce na Pomorzu.

Czyż to będzie przestrogą dla „Sanatorów" pomorskich ?

Tam, gdzie nie znają „sanacji." Ze Śląska Opolskiego (niemieckiego) donoszą — iż dokonane tam wybory w okręgu opolskim do izby rolniczej wykazały znaczny wzrost głosów polskich.

W kołach ciężkiego przemysłu niemieckiego istnieje tendencja do zużytkowania wyniku wyborów na polskim Górnym Śląsku w kierunku dalszej wojny celnej z Polską.

—

Zuchwalstwo Litwy wzrasta. Propaganda zmierzająca do oderwania Wilna od Polski szerzy się coraz intensywniej. Wbrew spodziewaniom rząd litewski mimo oświadczeń, które mogłyby wskazywać na pewną zmianę kursu antypolskiego w stosunku do poprzed nich rządów chadeckich, wyznaczył wielkie sumy na propagandę organizacji strzeleckich. Ostatnio organizacje te nabyły jedną z największych kamienic w Kownie, za którą zapłacono 250 tys. litów.

Także zw. oswobodzenia Wilna uprawia coraz aktywniejszą agitację. Interwenjuje on w sferach rządowych. Ostatnio zwrócił się do Min. Oświaty i po szczególnych djecezji z prośbą, aby władze duchowne nakazały księżom przymusowo propagandę w obronie akcji antypolskiej za oderwaniem Wilna od Polski.

Podobno istotnie w litewskim Min. Spraw Wew. przygotowane są odpowiednie okólniki.

—

W Meksyku przyszło do krwawych starć pomiędzy powstańcami a wojskami rządowemi Generał Fernando zebrał około siebie liczne oddziały.

—

Z Chin. Armja kantońska wzięła do niewoli pod Nanczan 30 000 ludzi oraz wielki materjał wojenny, Trzecia dywizja wojsk Sun Czuan Fana przeszła na stronę armji kantońskiej.

Powstanie w Batawji. 500 uzbrojonych powstańców napadło na załogę wyspy Labron. Napad został odparty. Straty powstańców są jakoby nieznaczne.

—

Pociąg osobowy nr. 611 idący z Krakowa do Krynicy uległ w pobliżu Nowego Sącza katastrofie, w czasie której 6 wagonów uległo wykolejeniu i przewróciło się na nasyp.

Linje tranzytowe źródłem przemytnictwa.

Ostatnio w „Dzienniku" naszym (nr. 249 z d. 28. 10. br.) pod tytułem „Przemycanie towarów z Niemiec do Polski pociągami tranzytowemi" podaliśmy krótką notatkę, w jakiej opisaliśmy wypadek przychwycania przez straż celną przemytu wyrzuconego z pociągu, podczas biegu, na odcinku Chojnice—Wierzchowo.

Na zasadzie poczynionych spostrzeżeń i faktów są wszelkie dane na to, iż przemytnictwo na tej drodze jest uprawiane na szeroką skalę, przynosząc państwu nieobliczalne szkody, z przyczyny zbyt wygodnych dla Niemiec niektórych punktów konwencji, zawartej między Polską a Niemcami w sprawie wolności tranzytu pomiędzy Prusami Wschodn mi a resztą Niemiec, podpisanej w Paryżu dnia 21. 4. 1921 roku niezabezpieczających jednak w dostatecznej mierze nielegalnego przywozu towarów zagranicznego pochodzenia.

Prawdą jest, iż najbardziej idealna i wygodna umowa, nigdy w dostatecznej mierze nie uchroni państwa przed przestępstwami celnemi popełnionemi na tej drodze, lecz z drugiej znów strony uważamy, iż powinno tu być wyzyskane maksymum tego, coby choć teorytycznie gwarantowało i zabezpieczało kraj przed inwazją towarów nieoclonych, zagranicznego pochodzenia, dostających się do kraju za pośrednictwem pociągów tranzytowych.

Artykuł 23 konwencji wymienia linje tranzytowe pod pkt. a. figurują Chojnice—Tczew—Marienburg. Z jakiego powodu nie ustanowiono Wierzchowa, zamiast Chojnice, jako stacji przyjmującej i zdającej pociągi tranzytowe — tego nie wiemy, choć Wierzchowo posiada wszystkie warunki na to dane (18 torów, odpowiednie budynki itd.) Przyjęcie i zdawanie pociągów tranzytowych odbywać się już powinno na terenie niemieckim a nie w Chojnicach, z tej przyczyny, iż st. kol. Wierzchowo oddalona jest od granicy polskiej o 1 klm., podczas kiedy st. kol. Chojnice o całe 10 klm. jest oddalona od granicy niemieckiej. (Co powiedziałoby na to miasto Chojnice ? red.) Skutek jest ten, iż pociągi niemieckie, przychodzące do Chojnic i odchodzące do Wierzchowa są bez żadnej kontroli celnej ze strony polskiej, a co w znacznym stopniu sprzyja i ułatwia na tej przestrzeni przemytnictwu. Odpowiednie znów i skuteczne strzeżenie torów kolejowych na tym odcinku przez organa straży celnej jest wprost niemożliwe ze względu na szczupły stan osobowy str. cel. pełniącej służbę na wymienionej przestrzeni.

Drugim znów ujemnym dla nas punktem konwencji jest zbyt słaba eskorta pociągu tranzytowego przez funkcjonarjuszy straży celnej do stacji wyjściowej. Odpowiedni artykuł konwencji przewiduje na pociąg osobowy 2 konwojentów, co uważamy. iż jest zamało gdyż dwaj funkcjonarjusze nigdy nie są zdolni, nawet do względnej obserwacji pociągów powierzanych sobie.

Punktów takich jest więcej, dziś ograniczyliśmy się tylko do wymienionych, sądząc, iż Ministerstwo Spraw Zagranicznych w imię interesów państwa winno przystąpić do rewizji omawianej konwencji. (NN.)

Drobne wiadomości z Polski i ze świata.

Wielki cyklon w drodze ku Europie. Na Atlantyku szalał straszny wicher, którego przeciętna szybkość przekraczała 50 mil na godzinę. Wszoraj szybkość wiatru wzmogła się w miejscach odkrytych do 60 mil. Stan pogody na Atlantyku zapowiada silny cyklon, idący od zachodu ku brzegom europejskim.

Nad wyspami brytyjskiemi srożą się silne burze. W sobotę przeciętna szybkość wiatru wynosiła od 40 do 50 mil na godzinę.

Napad monarchistów. W czasie przemówienia Herriota w Sorbonie liczna grupa studentów, należących do Camelots du Roi, wtargnęła do sali, demonstrując przeciwko mówcy, 13 policjantów zostało rannych.

W Bułgarji listy partji rządowych w wyborach do rad gminnych w Bułgarji uzyskały zgórą 50 proc, ogólnej liczby głosów.

Rząd turecki ostatecznie zdecydował wprowadzić łaciński alfabet.

Duński okręt rozbił się przy wschodnich brzegach Anglji. Załogę udało się uratować. Norweski statek „Agnes" osiadł w pobliżu Loweslowt.

Królowa rumuńska w Ameryce. B. rumuński następca tronu Karol znany jest ze swych awantur miłosnych, spowodu których nawet pozbawiony został praw do tronu. Niemniej jego matka jakoś rudziła się w Europie i wybrała się na połów przygód aż do Ameryki.

Napad bandytów na autobus. W niedz. około godz. 11 wiecz. na autobus kursujący pomiędzy Warszawą i Zegrzem napadło w niewielkiej odległości od Zegrza kilku bandytów, uzbrojonych w rewolwery. Bandyci zatrzymali autobus i, grożąc pasażerom rewolwerami, zabrali ich z gotówki i wszystkich cennych rzeczy, poczem przestrzegając przed oporem oddalili się. Jeden z pasażerów zawiadomił 18 Komisarjat, który z kolei zawiadomił zastępcę naczelnika i ostatnio je znalazła. Ostatnio podczas przejazdu królowej przez ulice Chicago w pewnym momencie większa grupa komunistów urządziła wrogie manifestacje 10 osób aresztowano.

Królowa rumuńska zamierza przyspieszyć swój powrót do Bukaresztu.

Urzędu Sledczego p. kom. Sobotę. P. kom. Sobota zorganizował natychmiast obławę w celu ujęcia zuchwałych bandytów, którzy podobno taksówkami wracali do Warszawy.

Obława, która trwała do godz. 2 rano, nie dała narazie wyników. Koło Jabłonny zatrzymano taksówkę, z której pasażerowie, prawdopodobno bandyci, uciekli spostrzegłszy pogoń. Szofera przytrzymano.

Nieśwież się odświeża. W Warszawie odbyło się konstytuujące zebranie warszawskiego koła zachowawczej pracy państwowej. Prezesem został p. Lubomirski, wiceprezesem b. poseł austro-węgierski Czarnecki, sekretarzem wybrany został p. Morawski.

Załoba w obozie monarchistów. W New Yorku zmarł w tych dniach Rosjanin Artur Czerep Spirydowicz, uważający się za przyszłego króla państwa wszechsłowiańskiego. Czerep Spirydonowicz był początkowo oficerem carskim. W r. 1907 przybył z Moskwy do Ameryki w charakterze prezesa Ligi Słowiańskiej. Wręczył on wówczas w darze prezydentowi Rooseweltowi puhar w imieniu towarzystwa słowiańskiego w Moskwie.

Ostatnio Czerep Spirydonowicz prowadził akcję, mającą na celu zjednoczenie wszystkich Słowian w jedna potężną organizację pansłowiańską Według jego planu stworzone być miało olbrzymie państwo słowiańskie, które liczyłoby 200.000 000 mieszkańców.

Nasi monarchiści, którym spowodu straty tak wybitnego kandydata na monarchę, należy się szczere współczucie, na pogrzeb wyślą niezawodnie liczne delegacje z wieńcami.

Zmiana na urzędzie kapelana p. Prezydenta. Na własne żądanie ustępuje z urzędu kapelana p. Prezydenta Rzeczypospolitej ks. prałat Tokarzewski i z polecenia J. Em. ks. Kardynała Kakowskiego obejmuje obowiązki proboszcza parafji Grodzisk i dziekana grodziskiego Na urząd kapelana p Prezydenta, powołany został dotychczasowy proboszcz i dziekan grodziski ks. Bojanek, kanonik Kapituły Łowickiej.

Zarząd gdańskiej fabryki czekolady „Olka“ nie chce płacić wyznaczonych przez komisję taryfową stawek zamknął fabrykę. Robotnicy nie chcą opuścić warsztatów.

Laureaci Nobla Akademja Nauk postanowiła rozdzielić nagrodę Nobla w dziale fizyki za rok 1925 pomiędzy profesorów J. Fracka w Goetyndze a G. Hertza w Halle. Akademja przyznałe nagrodę w dziale fizyki za rok 1926 profesorowi Sorbony, Janowi Perrinowi.

Nagrodę Nobla w dziale chemji za rok 1925 przyznano Ryszardowi Szigmondy'emu w Goetyndze, nagrodę w tym samym dziale za rok 1926 Svedbergowi w Upsali.

Protest niemiecki. „Daily Telegraph“ podaje, iż rząd niemiecki zgłosił swój sprzeciw co do szeregu ustępów projektu nowej organizacji wojskowej. Rząd niemiecki nie zgadza się i protestuje przeciwko temu, że 1) przewodniczącym komisji kontrolnej ma zostać Francuz, 2) iż komisja kontrolna ma się składać przeważnie z przedstawicieli aljanckich, 3) że w komisji będą reprezentowani wszyscy aljanci, 4) że delegaci niemieccy zostaną wykluczeni od głosowania na posiedzeniu Rady Ligi podczas rozpatrywania sprawy wojkowej, 5) następnie rząd niemiecki protestuje przeciwko stałemu pobytowi komisji kontrolującej w Niemczech, 8) przeciwko rozszerzeniu kompetencji komisji rozbrojeniowej.

Czek i jego zastosowanie.

(Prof. Dr. Zygmunt Sarna. Kraków 1926. Nakład własny, stron 75 brosz.)

Ustawa czekowa wprowadzona rozp Prezydenta Rzeczyposp. z dnia 14 listopada 1924 r. doczekała się nareszcie specjalnego opracowania przez prof. Wyższego Studjum Handlowego w Krakowie Dr. Zygmunta Sarnę.

Materjał nagromadzony w tej książce podzielił autor na 3 części.

W części I szej autor omawia i komentuje poszczególne części składowe czeku, podaje wzory, tak że nawet ten, kto poraz pierwszy książkę weźmie do ręki, może się zorjentować najzupełniej.

W II. części omawia autor prawo wystawienia czeków i sporządzanie książeczek czekowych, stemplowanie czeków, wystawianie czeków, awizację oraz zapłatę.

Część III. poświęcił autor rachunkowi żyrowemu i instytucjom, żyrowym uwzględniając specjalnie obrót żyrowy w Banku Polskim oraz w Pocztowej Kasie Oszczędnosci. W ostatnim ustępie tego rozdziału omawia autor Izby Rozrachunkowe oraz ich organizację.

Cała praca świadczy o wielkiej znajomości ducha ustawy czekowej, bo nawet najdrobniejsze i mniej ważne szczegóły znalazły w tej książce swoje opracowanie. Trafne definicje, styl zwięzły i jasny, stanowią istotną zaletę tej broszury, to też czyta się ją z zaciekawieniem i pożytkiem

Książka powyższa przyczyni się w wielkiej mierze do rozpowszechnienia tak u nas zaniedbanego obrotu czekowego i odda nie tylko cenne usługi instytucjom bankowym, kupcom, adwokatom i osobom prywatnym ale również i młodzieży wszelkiego typu szkół handlowych.

Warto przeczytać a nawet kupić! K.

Odwołania w sprawie podatku dochodowego.

W dniu 15 tym bm. upłynął termin składania odwołań na wymiezony przez władze skarbowe podatek dochodowy za rok 1926 ty.

Tyczy się jednak tylko tych płatników, którzy otrzymali nakazy płatnicze 30 dni temu.

Ci płatnicy, którzy nakazy płatnicze później lub ich jeszcze nie otrzymali mają czas wnieść odwołanie wrazie zbyt wysoko ustalonego im podatku, w ciągu 30 dni od daty otrzymania nakazu płatniczego.

Odwołania należy wnosić do komisji odwoławczej przy odnośnej izbie skarbowej za pośrednictwem tego urzędu skarbowego, ktory podatek wymierzył.

W odwołaniu należy przedstawić jasno przyczyny niezadowolenia płatnika i wskazać władzy skarbowej możliwie dowody słuszności przytaczanych argumentów. Szczególnie ważnem jest dla płatnika w tym wypadku złożone w swoim czasie „zeznanie“.

Płatnik musi jednak pamiętać dokładnie jak wypełnił „zeznanie“ ile podał rzeczywistego dochodu w roku poprzedzającym rok podatkowy.

Władzy skarbowej w myśl art. 62 ustawy o podatku dochodowym nie wolno przyjąć do opodatkowania dochód odmienny od podanego w zeznaniu złożonym w terminie, bez przedstawienia temuż płatnikowi wątpliwości co do danych przytoczonych w zeznaniu

Jeżeli urząd skarbowy dochód ustalił z pominięciem powyższego artykułu przysługuje płatnikowi prawo wniesienia odwołania w terminie wyżej wskazanym.

Odwołania wniesione po terminie przepisanym, urząd skarbowy przesyła komisji odwoławczej z wnioskiem nieuwzględnienia bez rozpatrzenia sprawy.

W interesie przeto wszystkich zainteresowanych leży, zwrócić na to pilną uwagę.

Odwołań i zażaleń w roku bieżącym wpływa do urzędów bardzo wiele, gdyż komisje szacunkowe przeprowadziły wymiar zbyt wysoko, a w wielu wypadkach nieprawidłowo.

Kredyty dla rolnictwa.

Dla rolnictwa w powiatach dotkniętych klęskami nadzwyczajnych kredytów z polecenia ministerstwa skarbu udziela Bank Gospodarstwa Krajowego, który już dla drobnego rolnictwa przeznaczył około 3 milj. zł. a obecnie dla wielkiej własności ziemskiej w tychże 14 powiatach przystąpił do udzielania kredytów zgodnie z propozycjami naczelnych organizacji ziemiańskich. Kredyty te na okres 1 roku wyniosą 2 miljony złotych.

Bank Gospodarstwa Krajowego sprolongował ponadto poprzednio na 1 rok udzielone kredyty w wysokości z górą 2 miljonów zł. bez obowiązku jakichkolwiek spłat. Nadto w tychże okręgach dotkniętych klęskami elementarnymi Bank Gospodarstwa Krajowego zastosował prolongaty kredytów z częściowemi wpłatami, ustalonemi w porozumieniu z przedstawicielami ziemian

Uchwalone kredyty w P. K. O.

Na posiedzeniu rady zawiadowczej Pocztowej Kasy Oszczędnościowej, uchwalono udzielić kredytu komunalnym kasom oszczędnościowym miejskim i spółdzielniom kredytowym w wysokości do 9 miljonów złotych. Chodzi tu o pomoc kredytową rzemieślnikom, drobnym przemysłowcom i drobnym kupcom, którzy dotąd nie posiadali podobnego źródła kredytowego, jakie posiada wielki przemysł i handel lub też rolnictwo, dla których istnieją specjalne banki prywatne lub też państwowe. Wymienione spółdzielnie będą otrzymywały kredyt za pośrednictwem i gwarancją banków spółdzielczego i komunalnego. Dla rynku pieniężnego charakterystyczne jest to, że obecnie P. K. O. posiada podań o kredyty na 40 milj. złotych.

Najkorzystniejszą reklamę
dla PP. Kupców i Przemysłowców
stanowi ogłoszenie
w Dzienniku Pomorskim.

Bank Polski płacił

dnia 17 listopada 1926 r.

Dolar	8,96 zł.
Funt szterling	43,60 zł.
100 guld. gd.	173,01 zł.
100 rmk.	218,20 zł.
Franki szwajc.	173,15 zł.

Giełda zbożowa.

17 listopada 1926 r.

Żyto	100 kg.	38,50--39,50 zł.
Pszenica	„ „	48,00—51,00 zł.
Mąka żytnia 70 proc.	„ „	54,50—56,25 zł.
„ „ 65 „	„ „	56,00—57,75 zł.
„ pszenna 65 proc.	„ „	72,00—76,00 zł.
Jęczmień		28,00—31,00 zł.
Jęczmień browar.	„ „	37,50—38,00 zł.
Owies	„ „	31,50—34,00 zł.
Ospa żyt.	„ „	27,50—28,50 zł.
Ospa pszenna	„ „	27.00 –28,50 zł.
Groch Wiktorja		85,00—95,00 zł.
Słoma żytna luźna	ctr.	1,75— 2,00 zł.
Słoma żytna prasowana	„	2,70— 2,95 zł.
Siano luźne	„	8,00— 9,00 zł.
Siano prasowane	„	10,00—11,00 zł.
Ziemiaki jadalne	„	8,00—8,20 zł.
„ fabryczne	„	6,50—6,60 zł.

Usposobienie: spokojne.

Poznańska targowica miejska.

Urzęd. not. cen Komisji Targowej

z dnia 17. 11. 26.

1. Stadniki: gatunek I. 136—140 zł, II. 120—124 zł, III. 112—120 zł, IV. 96—100 zł.
2. Owce: gatunek I. 118—120 zł, II. 98—104 zł, III. 84 90 zł.
3. Cielęta: gatunek I. 190—196 zł, II. 176—180 zł, III. 160—166 zł, IV 146—150 zł. V. 130—140.
4. Swinie: gatunek I. 236—240 zł, II. 226—230 zł. III. 220—222 zł, IV. 210—212 zł, V. 198—204 zł. Maciory 180--220 zł.
5. Jałówki i krowy: I. 155—158, II. 130—134, III. 120—122, IV. 110—115, V. 70—80 zł.

Żywcem zamurowana.

11)

Powieść Górnośląska.

Piotra czczono, jako świętego każdy pragnął choćby nitki z szaty jego, lub przynajmniej jednego włosa z mułu, na którym jechał.

Tak więc były umysły przygotowane na synod, który Ojciec święty Urban zagaił najpierw w Piacencji, gdzie dla mnóstwa ludu odprawiano posiedzenie pod gołem niebem.

Jeszcze świetniejszy był drugi synod w Klermoncie, r. 1095, gdzie na głos namiestnika zgromadziło się 14 arcybiskupów, 225 biskupów, 90 opatów i wielka liczba książąt i posłów wszystkich monarchów chrześcijańskich, jako też niezliczone tłumy rycerstwa i ludu pospolitego. Pod otwartem niebem wzniesiony został tron dla Ojca świętego, obok którego odziany swą grubą suknią, stanął Piotr pustelnik, i w te odezwał się słowa:

— Najmilsi bracia w Chrystusie! Widziałem w Palestynie chrześcijan obciążonych łańcuchami, których ciągniono w niewolę jakby dzike zwierzęta, widziałem sługi Najwyższego porwane ze świątyń, bite rózgami i na śmierć haniebną skazane.

Słowa w ten sposób wyrzeczone, korzystny odniosły skutek. Po krótkiej przeto przerwie zabrał głos papież Urban, mówiąc mniejwięcej w ten sposób:

— Bracia, proszę was, idźcie z ufnością walczyć z nieprzyjaciołmi Boga, trzymającymi w swych szponach grób Chrystusa Pana i wysokie zdzierając opłaty za zwiedzenie miejsc świętych; połóżcie koniec sporom, a jedność i zgodę wziąwszy do serc waszych, walczcie z odwagą. Z naszej strony przyjmujemy pod opiekę Kościoła i pod opiekę świętych apostołów Piotra i Pawła wszystkich tych, którzy wezmą udział w tem świętem przedsięwzięciu, a w czasie ich nieobecności szanowane będą ich dobra i ich rodziny. Rycerze Boga żywego! słuchajcie jęków Syonu i pamiętajcie na to, co powiedział Zbawiciel: „że ktokolwiek opuści dom, ojca, matkę, żonę, dzieci albo majątek dla Imienia Mego, stokrotną nagrodę otrzyma w życiu wiecznem“.

Po tej przemowie całe zgromadzenie jak jeden mąż odezwało się, iż „Bóg tak chce“, a upadłszy na kolana, odprawiło spowiedź powszechną, poczem wszyscy obecni bijąc się w piersi, odebrali rozgrzeszenię od Ojca świętego. Przystąpiwszy do tronu papieskiego, prosili książęta i kilkanaście biskupów o błogosławieństwo do wojny świętej, a Ojciec św nakazując z sukna purpurowego krajać krzyże, przypinał takowe książętom na piersi; biskupi naśladowali przykład papieża, a w godzinę później wszyscy obecni byli ozdobieni czerwonemi krzyżami na znak, że chcą walczyć za Krzyż święty zbroczony najświętszą Krwią Jezusa Chrystusa. Po zakończeniu synodu w Klermoncie, dwadzieścia rozmaitych ludów chrześcijańskich wyruszyło na pierwszą z tych wypraw, nazwanych „wojnami krzyżowemi“, ponieważ wojownicy, którzy się na nie udawali, na sukniach swoich nosili znamię Krzyża św.

Od tego czasu w Europie o niczem więcej nie mówiono, tylko o wyprawie do Ziemi świętej i o oswobodzeniu Grobu Chrystusowego. Całe miasto i prowincje poczęły wychodzić gromadnie z żonami i dziećmi, iż w końcu plebani i biskupi musieli również iść za nimi, aby nie zostać pasterzami bez owiec.

Synod klermonki naznaczył dzień Wniebowstąpienia Pańskiego do wyruszenia na wyprawę krzyżową i na ten to dzień krzyżowcy zaczęli się gromadzić, ale bez wszelkiego porządku, bez zapasów, bez kierunku, powtarzając tylko, że „Bóg tak chce“. Niektórzy, powsadzawszy na wozy swe dzieci i starców, puścili się w drogę, a poprzedzani krzyżem, śpiewali: „Chorągiew Króla wiecznego“, ujrzawszy zaś lada mieścinę, pytali, czy już są w Jerozolimie? — W ten sposób wzrosła armja krzyżowców do stu tysięcy, przybywszy jednak nad rzekę Dunaj, spotkała Węgrów i Bułgarów, którzy widząc tak srogie tłumy w wielkim nieładzie, nie chcieli im pozwolić się przeprawić; kiedy krzyżowcy jednak gwałtem chcieli sobie żywność zdobywać, krajowcy pozamykali się w miastach, albo wypadali na nich i rozpędzali na wszystkie strony. Piotr z małą garstką ludzi dostał się do Konstantynopola, gdzie ich grecki cesarz Aleksy przyjął uczciwie i zachęcał do zatrzymania się, aż nadejdą większe posiłki wojenne. Gdy nareszcie nadjechali Pizanie, Wenecjanie i Genueńczykowie, przeprawiło się około sto tysięcy ludzi przez cieśninę morską, zwaną Bosforus do Azji, lecz Turcy napadłszy na nich, pobili i rozproszyli ich na wszystkie strony.

Strata stu tysięcy krzyżowców nie zniechęciła jednak tych, którzy lepiej rozważając rzeczy, robili staranne przygotowania pod kierunkiem walecznych dowódców.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Ze sportu.

Wiadomości bokserskie z ringów światowych — Bokser szwedzki Harry Persson, który miał walczyć z Tunneyem, uległ w piątej rundzie O, Gormanowi, przez dyskwalifikację.

Mistrzostwo świata. Walka o mistrzostwo światowe w wadze średniej pomiędzy Tiger Flowers i Mickey Walkeren odbędzie się w dniu 3 grudnia br. w Chicago.

Dempsey — Tunnęy. Z Ameryki donoszą, że Dempseya podejrzewają, jakoby w walce swej z Tunneyem pocichu postawił b. grube sumy na Tunneya. Przypuszczają, że Dempsey nieraz już odegrał takie kawały, które mu przyniosły b. gruby zarobek.

Carpentier w Europie. Carpentier niedługo zabawi w Europie, gdyż podpisał umowę na 12-miesięczne tournee po Ameryce.

KRONIKA.

CHOJNICE, dnia 18 listopada 1926 r.

Dziś: Bazylika Watykańska.

16. 11. 26. Słońca wschód 7.28 zachód 16.2
Księżyca wschód 15.55 zachód 5.18

— **Bibljoteka tow, Czytelni Ludowych.** przy ul. gimnazjalnej (hotel p. Kaletty) otwarta co dziennie od godz. 6—7 po poł. w niedzielę i święta od godz. 12—1 w południe.

— **Kalendarz „Dziennika Pomorskiego"** na rok 1927 otrzymają Szanowni Czytelnicy jako podarek w miesiącu grudniu. Opowiadajmy o tem sąsiadom i znajomym i namawiajmy ich, ażeby sobie „Dziennik" u listonosza zapisali. Po 15 listopada można zapisywać „Dziennik" u każdego listowego na wsi lub też na urzędach pocztowych lub w ekspedycji pisma naszego.

Nowi Czytelnicy, którzy nadeślą nam kwit, że gazetę zapisali, mogą otrzymać także — dopóki zapas starczy — początek prześlicznej powieści „Zywcem Zamurowana".

— **Z jarmarku.** Dziś w czwartek odbywa się w mieście naszem jarmark na bydło, konie i na towary kramne Już od samego rana ruch w mieście ożywiony. Kramarze rozłożyli swoją tandetę na rynku głównym i na placu Jagiellońskim, handel bydła odbywa się na placu Piastowskim.

Dalsze szczegóły oraz ceny za bydło, konie it d. podamy w jutrzejszym numerze „Dziennika".

— **Niesumienny listonosz.** Za fałszowanie dokumentów i książek pocztowych oraz bezprawne przywłaszczenie zł 1023,— skazany został listonosz Franciszek G. z Zapczyń na 11 miesięcy więzienia. Oskarżonemu zaliczono areszt śledczy.

— **Stawiał opór wobec władzy.** Na jeden miesiąc więzienia skazany został niejakiś J. Wiśniewski zamieszkały w Lnisku. W. stawiał opór wobec władz policyjnych.

— **Komunikat.** Od czasu wejścia w życie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 stycznia 1926 r. zaszło wiele wypadków, że firmy i osoby prywatne sprowadzają z zagranicy względnie z obszarów nieobjętych monopolem, wyroby ze spirytusu bez uprzedniego uzyskania zezwolenia na ich sprowadzenie.

Wobec powyższego podaje się do wiadomości, że firmy lub osoby chcące sprowadzić z zagranicy lub obszarów nieobjętych monopolem spirytusowym lub wyroby wódczane muszą postarać się o zezwolenie na sprowadzenie u władzy skarbowej II. instancji przed sprowadzeniem towaru a nie dopiero z chwilą gdy towar jest już w Urzędzie Celnym, gdyż za sprowadzenie towaru do kraju bez posiadania uprzedniego zezwolenia, pociągane będą do odpowiedzialności karno sądowej.

Naczelnik Urzędu.

Z Pomorza.

Wiele (Ra.) (Swięto młodzieży). W pięknie przybranym w wieńce i kwiaty kościele odbyło się 3 dniowe nabożeństwo z wystawieniem Najśw. Sakr. W samą niedzielę przystąpiły stowarzyszenia do wspólnej Komunji św. Wieczorem zaś odbyła się wieczornica, przygotowana przez młodzież męską. Stow. mł. żeńsk. pod dyryg. ks. Kurowskiego wykonanało śpiew. Na program wieczornicy składały się deklamacje, odczyt, przedstawienie amatorskie „Fortele Michasia" komedja w 3 aktach i różne pokazy gimnastyczne. Ks. prob. Wrycza podziękował za wiele trudu i mozołu około przygotowania wieczornicy zarządowi, szczególnie prezesowi p. Skwierawskiemu i naczelnikowi drh Kurowskiemu, Patronowi mł. męskiej. Dziękował szczególnie licznie przybyłym gościom, którzy swym sprzybyciem okazali, jak wielce sprawami młodzieży zię zajmują. Publiczność była bardzo zadowoloną i występów młodzieży bo cała wieczornica jak najepiej się udała. Cześć młodzieży, która należy do stowarzyszenia i tak chętnie pracuje. Oby jej przykład pobudził ospałych młodzieńców do wstąpienia w szeregi druhów.

Skarszew (Strejk.) 100 robotników zastrejkowało w tartakach firmy Wróblewskiego w Skarszewie, z powodu niewypłacania zaległych zarobków od czterech tygodni.

Swiekatowo. (t) (Zebranie Tow. Ludowego) Już od lat 30 istnieje tu Towarzystwo Ludowe, które swego czasu bardzo się rozwijało, czego dowodem własny sztandar, jako i poważna liczba członków (przeszło 300). Po dłuższym czasie odbyło się ub. niedzieli zaraz po nabożeństwie, znów zebranie na które przybyło około 20 osób. Zebranie zagaił długoletni przewodniczący p. Bociek zdając sprawozdanie z zjazdu Patronatu Towarzyst Ludowych w Pelplinie.

Pan B. następnie wygłosił odczyt pt. „Polski sekciarski kościół narodowy", życzyć należy mieć ażebyjscowe Tow. Ludowe znów ożywiło i podniosło się do należytej wyżyny.

— (Licencja stadnika) Przez Komisję Licencyjną został licencjowany stadnik rolnika p. Putynkowskiego.

Pruszcz. (Około budowy kościoła) Już w roku ubiegłym, za staraniem tutejszych obywateli Polaków zawiązało się Tow. Budowy Kościoła Katolickiego w Pruszczu. Zadaniem Tow. jest, ażeby w Pruszczu i okolicy dawniej czysto niemieckiej a obecnie znacznie spolszczonej wybudowano kościół i utworzyć własną parafję. W skład Tow. liczącego około 70 członków wchodzą nietylko obywatele Pruszcza lecz i przyległych wiosek. Prezesem Tow. jest p. Pęk rolnik, sekretarzem p. Cichowski nauczyciel, skarbnikiem p. Hoppe naczelnik stacji. Oprócz tego każda gmina wybrała swego męża zaufania oraz zastępcę.

Obecnie staraniem Tow. odprawia się tu już nabożeństwa i to co dwa tygodnie w szkole przy bardzo licznym udziale wiernych. Nabożeństwa odprawiają kolejno ks. ks. proboszczowie z sąsiednich parafji. Tow. stara się również o nabycie osady pod budowę kościoła i plebanję, oraz o stałe osiedlenie się duszpasterza. Z powodu braku miejsca w szkole tut. wydzierżawiono aż do czasu pobudowania świątyni salę p. Małeckiego w której odbywają się nabożeństwa. Do społeczeństwa wydano odezwę z apelem i prośbą zasilenia funduszu Tow. Na cel ten urządzono już kilka zabaw, które korzystnie się udały. Starania te niewątpliwie przyczynią się do pobudowania nowego kościoła, tak bardzo dla tut. ludności katolickiej upragniony.

Sumin pow. Starogardzki. Wczoraj bawił tu N. arcypasterz ks biskup Okoniewski. Ks. biskupa Okoniewskiego przywitała młodzież szkolna przed kaplicą w salce oberżysty p. Gołyńskiego. Już przed bramą kościelną oczekiwali Najprzewielebniejszego Arcypasterza: zarząd filji Sumin na czele z ks. kurat. Krzyżanowskim i p. nauczycielem Sliwińskim. Na twarzach wszystkich malowała się wielka radość z powodu tego zaszczytnego przyjazdu. Serdeczne a gorące przemówienie ks. kuratusa, który w krótkich słowach skreślił historję erekcji tej stacji duszpasterskiej, zostało zakończone prośbą o błogosławieństwo, poczem mała dziewczynka szkolna wręczyła Najdost. gościowi prześliczny bukiet kwiatów, recytując przy tej okazji krótki wierszyk.

Po zwiedzeniu kaplicy i po krótkiej adoracji udano się gremjalnie do nowowybudowanego kościoła, który odpowiednią formą i przepięknem położeniem zachwycił ks. biskupa. Następnie po zwiedzeniu plebanji i spożyciu skromnego śniadania, udał się ks. biskup po przez bramy tryumfalne, które na prędce wystawiono — do Starogardu.

W naszem mieście Najdost. gość zwiedził kościół parafjalny i plac pod budowę nowego ewentualnego kościoła parafjalnego.

Najnowsze wiadomości
(Informacje własne).

Generał Pangalos b. dyktator Grecki przewieziony został na przesłuchy z Krety do Aten.

W Cincinabi w Ameryce najechał pociąg pospieszny na samochód i wykoleił się, 2 osoby zabite 5 rannych. Nadjeżdżające wozy sanitarne wskutek pospiechu zderzyły się również przyczem zabitych zostało 5 osób.

11 samobójstw popełniono w Berlinie w dniu Busstagu.

Na wyspie Jawie w okręgu Pandeglang powstała cała ludność przeciw rządowi

9 wypadków tyfusu wydarzyło się świeżo w Seltenberg na Sląsku niemieckim, 1 osoba zmarła.

Komunistyczne napady w Berlinie wydarzyły się wczoraj wieczorem. Na powracających z zebrania socjalistów narodowych napadło 50 komunistów, przyczem przyszło do bijatyki, w czasie której przyaresztowany został jeden socjalista narodowy spowodu użycia kulki ołowianej. Także w innych miejscach przyszło do starć i napadów na policję, której 200 osób liczący tłum odbił 2 więźniów. Główny wichrzyciel został w tym wypadku przytrzymany.

Rumuńska Księżniczka Ilena najechała swem autem, na auto ciężarowy w Hicago w Ameryce i odniosła lekkie rany.

Pismo niemieckie rozpisuje się szeroko o uczcie wydanej w Londynie na cześć b posła angielskiego w Berlinie D'Abernona, wielkiego obrońcy Niemiec a wroga Polski i Francji. Dzisiejsza niejasna sytuacja a także tarcia i ew. następstwa są niejednokrotnie jego zasługą. W uczcie wziął też udział m. i. ambasador niemiecki Sthamer,

Berlińska policja przytrzymała 2 wyrostków w wieku 19—20 lat, którzy to obrzucali kamieniami 3 pociągi.

Rząd francuski przedłożyć zamierza Anglji i Ameryce nowe propozycje uregulowania długów wojennych.

W Berlinie w dniu Busstagu zderzyło się auto ciężarowe z tramwajem z taką gwałtownością że tramwaj został wyrzucony z toru. 18 osób ciężko rannych.

Zonę swą i 2 letniego synka zabił w Lipsku w święto Busstagu po sprzeczce pewien introligator, poczem uciekł.

W sprawie strejku angielskiego donoszą, że jedne okręgi górników oświadczyły się także przeciw zakończeniu strejku. Ogół górników jednak jest za zakończeniem. Przypuszczają, że dzisiaj wiadomy będzie ostateczny wynik. Minister Hicks wyraził nadzieję, że strejk zakończy się w 48 godz. Sądzą jednak, że po zakończeniu strejku powiększy się liczba bezrobotnych.

Wielka panika na giełdzie w Paryżu panowała spowodu spadku funta angielskiego.

W Antenil we Francji pociąg przejechał krócicę i zatrzymał się dopiero na murze dworca. Restauracja dworcowa została zburzona, 11 osób rannych.

Nowy związek rewolucyjny powstał w Lionie we Francji. Należą do niego delegaci Holandji, Szwecji, Portugalji i Niemiec. Związek ma zamiar, unikając polityki przeprowadzić rewolucję socjalną przez strejki generalne

Kochanka b. **rumuńskiego następcy tronu** Karola pani Lambrino w Paryżu zaskarżyła tegoż, o odszkodowanie na 10 miljonów franków za szkody moralne i nadane jej synowi nazwisko Hohenzollern. Sąd wyda wyrok za 8 dni.

Za obrazę kardynała Faulhabera (Kolonja) skazany został literat Kupperta z Hamburgu na 6 mies. więzienia. Zasądzony wniósł apelację.

W Erfurcie na kolonnę 30 gimnastyków jechał pewien motocyklista. 4 osobyodniosły ciężkie rany. Cyklista również ranny.

Rosyjsko-turecka konferencja w Odesie.

Prasa omawia spotkanie Cziczerina z Tewfik Ruschdi Bejem w Odesie. Układ sowiecko-turecki ma być podobno skierowany przeciw włosko-grecko bułgarskiej współpracy na Bałkanie i w Azji Małej.

Na naszej fotografji widzimy na lewo Cziczerina, na prawo Tewfik Beja.

Ogłaszajcie w „Dzienniku Pomorskim"

Osie (Z ochronki) Za staraniem ks prob. Puppla założono tu przed kilka miesiącami ochronkę dla dzieci. Do ochronki uczęszcza około 100 dzieci. Kierowniczką ochronki jest jedna z tut. sióstr Elżbietanek św. Józefa.

Bukówiec. (Z tow. Wojaków). Przy udziale 30 członków odbyło się tu onegdaj zebranie wojaków M. i. omawiano sprawę urządzenia przedstawienia amat. Przy końcu zebrania zapisało się jeszcze kilka nowych członków.

Mełno. (Zadusiła się pod zwalami żwiru) Wczoraj wskutek nieostróżności w kopalni żwiru w Mełnie pod Grudziądzem, została przysypaną gruzami 25 letnia robotnica Piechocka, ponosząc śmierć wskutek uduszenia.

Działdowo. (Kradzież z włamaniem) Onegdaj wtargnęli nieznani złodzieje do składu p. Mowińskiego przez wywieranie dolnej części drzwi wejściowych i skradli znaczną ilość materjałów ubraniowych, gabardyny, jedwabiu i wełny, wartości około 10.000 zł. Z jaką bezczelnością włamywacze operowali, świadczy fakt, iż w drzwiach wywiercili 37 otworów a łączące je miejsca zapomocą ostrego narzędzia przecięli.

Swiecie. (Ruch towarzystw.) Ub. niedzieli odbyły się w salce „Przytułku św. Jana" zebrania dla połączonych Tow. Młodzieży żeńskiej i męskiej w obecności patronów tychże Tow. ks. ks.: Lewandowskiego i Prabuckiego

Po zebraniu młodzieży odbyło się zebranie robotników chrześc. Na zebraniach tych przemawiała znana instruktorka ośw. p. St Bojarska.

Dnia 8 bm prelegentka w miejsc. szkole rolniczej wygłosiła odczyt urozmaicony pokazami o znaczeniu ogólno-krajowem i Wystawie Ogrodniczej.

Swiecie. (Zebranie kupców). Na ostatnim zebraniu kupców obszerny referat wygłosił p. Kamrowski z Grudziądza na temat o opłacie podatków państwowych i komunalnych. Na wszelkie zapytania dał referent wyjaśnienia. Po ukończonym referacie przeczytano komunikaty, i obmówiono sprawę jarmarków w Swieciu.

Bzowo, pod Warlubiem. (Nieszczęśliwy wypadek.) Syn robotnika Wiśniewskiego, 17 letni Alfons popędzał konie przy manežu. Chcąc uderzyć batem konie, wskoczył z ziemi na deski, pokrywające manež. Deski załamały się i nieszczęśliwy chłopak prawą nogą dostał się w mechanizm manežowy. Dolna część tej nogi została zdruzgotana i biedak mimo pomocy lekarskiej zmarł wśród najokropniejszych boleści. Gospodarz Wrzesiński (właściciel manežu), mimo że nie ponosi winy w nieszczęściu, postanowił ponieść koszta pogrzebowe.

Brodnica, (Wynik wyborów.) Podczas wyborów do Rady Miejskiej otrzymała lista 1 (P. P. S.) 2 mandaty, 2 (urzędnicy) 3 m., 3 (cechy) 5 m., 4 (NPR) 1 m., 5 (część właścicieli domów) 2 m., 6 (inwalidzi) 1 m., 7 (lista obywatelska) 2 m., 8 (Niemcy) 1 m., 9 (druga lista obywatelska) 1 m.

Z Poznańskiego.

Bydgoszcz. (Likwidacja Banku Parcelacyjnego). W niedzielę dnia 14 bm. odbyło się w Bydgoszczy zebranie udziałowców Polskiego Banku Związkowego (b. Banku Parcelacyjnego w Bydgoszczy) Referat o sytuacji bankowej wygłosił wiceprezes rady nadzorczej pos. Bigoński, który zaproponował bank zlikwidować. Tej samej myśli był i następny referent członek zarządu p. Czarnecki.

Zebrani po długiej i nadzwyczaj burzliwej dyskusji postanowili bank zlikwidować

Koronowo. (t) (Z targu) W ostatnim dniu targowym płacono za funt masła 2,20—2,40 zł, jaja mendel 3,75 zł, kapusta ctr 5 - 7 zł, kartofle ctr. 4—5 zł. Z powodu zarządzenia weterynaryjno policyjnego w sprawie pryszczycy, świń na targ nie doprowadzono.

Z dalszych stron.

Dortmund. (Groźna statystyka.) Wedle informacyj głównego urzędu kopalnianego wynosiła liczba nieszczęśliwych wypadków w trzecim kwartale 1926 r. 21789 wtem 209 wypadków śmiertelnych. W pierwszym kwartale było 15355, w drugim kwartale 15905 wypadków.

Węgobork. (Skutki wojny) W stanie obłędu przecięła sobie gardło wdowa Lydia Broszło, z Bodźwinek. Kobieta wzięła sobie do głowy śmierć męża poległego w czasie wojny i niekorzystny wynik procesu o uwartościowienie. Osierociła ona 8 letniego chłopca.

Gdańsk. (Przeciwko spirytyzmowi) W środę odbył się w teatrze operetkowym ciekawy wykład na temat „Spirytyzm jako nauka fałszywa".

Wykład wygłosił p. Tagrey, jako przedstawiciel związku przeciwników spirytyzmu.

Ruch w Towarzystwach.

Łęg.

Zebranie Tow. Pow. i Wojaków, które miało odbyć się dnia 14 odbędzie się dopiero 21 bm. na sali p. Odyi, o zwykłej porze

Haleniak naucz

Tow. Pszczelnicze w Chojnicach. Zebranie miesięczne odbędzie się w niedzielę dnia 21 bm. o godz. 14 w lokalu pod „Złotym Lwem". O liczny udział szan. członków prosi Zarząd.

Koniec części redakcyjnej

Redaktor odpowiedzialny: Paweł Kaszubowski.
Drukiem i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego" w Chojnicach

Cukiernia i kawiarnia Radke

W czwartek, dnia 18 listopada br. od godz. 8 wiecz.

NADZWYCZ. KONCERT

wzmocnionej kapeli braci Jakubowskich.

B. Radke
właśc. cukierni.

Dziennie świeże pączki.
Wyborne ciastka i napoje.

Miejska Kasa Oszczędności

Chojnice — Ratusz pokoje 5 i 6.

Przyjmuje
pieniądze na oprocentowanie i płaci od wkładów na książeczki oszczędności 8 — 13 procent rocznie.

Wypożycza
domowe puszki oszczędności.

Wynajmuje
skrzynki depozytowe w swym skarbcu na przechowanie dokumentów i kosztowności.

Za wkłady i ich oprocentowanie ręczy gmina Chojnice swoim majątkiem kameralnym i swoimi dochodami.

? Czy pani zadowolona

z dotychczasowego sposobu prania bielizny? Czy pani zauważyła, że pranie dziś więcej kosztuje, a bielizna przez silne tarcie przy praniu bardzo się niszczy. To sprawa godna zastanowienia! Do prania bielizny polecenia godnym jest preparat mydlany „SAPON" ze znakiem koszulka, środek pod gwarancją nieszkodliwy i od 20 lat chlubnie znany, a teraz jeszcze znacznie ulepszony. Kto raz spróbuje już go nie porzuci, Wszędzie do nabycia, Przy zakupie zważać na znak ochronny „koszulka"

Chem. Fabryka „ERGASTA",
C. Nagórski, Starogard Pom.

Związek gospodarzy w Wielu
pow. Chojnice

prawnie zastąpiony przez sołtysa Rekowskiego we Wielu

sprzeda w drodze

przetargu publicznego

w środę, dnia 15 grudnia 1926 r. w kancelarji sołectwa we Wielu „Jeziorko Małe Zmarłe" położone w obrębie posiadłości gospodarza Jana Libery z Wiela, położonej przy Lubni, nr. karty 3, parceli 1, rodzaj woda, klasa IV powierzchna ha. 2 a. 85 m² 40 czysty dochód talary 1/100 0,74.

Z wyraźnem nadmienieniem iż przybicie targu nastąpi dopiero po zatwierdzeniem przez władzę nadzorczą Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Grudziądzu.

Bliższych informacji co do złożenia kaucji i t. d. otrzymać można w międzyczasie w kancelarji sołectwa we Wielu. 2648

Oryginalne szwedzkie wirówki do mleka

ALFA-LAVAL

były i są najlepsze

Polecam przy 10 miesięcznej odpłacie. 30 lat gwarancji fabr. Wszelkie części zapasowe do każdego rodzaju wirówek.

Reparacje
wykonuję szybko i tanio

J. Giersch,
Plac Jerzego numer 7.

Baczność!

Szanownym moim Klientom z Chojnic i okolicy do wiadomości, że

przeniosłem swój warsztat szewski

z ulicy Czluchowskiej 28

na ulicę 2636

Dworcową 12.

J. Chylewski

Dzisiaj w czwartek na FLAKI

zaprasza 2650

A. Łyczywek.

Siwe włosy

Płyny do farbowania i dodania osiwiałym włosom dawniejszy kolor. Wszystkie odcienia. Rozmaite fabrykaty, tylko znanej pierwszorzędnej dobroci.

Drogerja Perfumerja
Bracia Hubert
Gdańska 18.

Sielawki i pytlingi

nadeszły 2651

Albert Ludwig.

Kupuję

skóry

owcze, kozie, tchórze, zajęcze i t. p.

W. Grelewicz
ul. Podmurna 16. II piętro.

Ogłaszajcie w Dzienniku Pomorskim.

Zamawiam niniejszem pismo

„Dziennik Pomorski"

z Chojnic

na miesiąc grudzień

i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę 2 miesięczną z opłatą pocztową razem 2,54 złotych

_______________ dnia _______________ 1926

Imię i nazwisko _______________

miejscowość _______________

ulica _______________

pokwitowanie poczty _______________

Specjalny warsztat reparacyjny

dla elektromotorów i dynamo, kolektorów, lamp samochodowych, sztarterów, magnetów do motorów benzynowych, akumulatorów samochodowych i do zakładania światła. Wszelkie reparacje jak i zakładanie światła elektrycznego w domach wykonuje się fachowo pod gwarancją

Firma Otton Rott

ul. Gdańska 6. ul. Gdańska 6.

Benzynę lekką

po 80 gr. za litr ze stacji benzynowej „Polmin"

poleca

Drogerja pod Orłem
Aleksy Wojnowski
Rynek 11.

Stenografji

wyucza obecnie darmo, listownie (21)

Redakcja Stenografa,
Warszawa, Szczygla 12.

1-2 pokoje

z kuchnią w pobliżu dworca poszukuje od 1. XII. b. r. Czynsz ewentualnie z góry. Oferty do ekspedycji Dz. Pom. pod nr. 100.

Dziewczyna

od lat 14—16 uczciwa i porządna może się od 1. grudnia b. r. zgłosić. Adres wskaże eksp. nin. pis. 2643